

Koncepce rozvoje a řízení příspěvkové organizace GALERIE BENEDIKTA REJTA v Lounech pro období roků 2021 - 2025

Dokument předjímá strategii Galerie Benedikta Rejta pro období 2021-2025. Představuje, jak během tohoto pětiletého období dosáhne naplnění vize moderní, otevřené a respektované kulturní instituce, pokračující v tradici započaté při jejím založení. Koncepce vznikala v období několikaměsíčního uzavření, v čase zastavení společensko - kulturního života, v době hluboké proměny společnosti, nejasných zítřků a může být naplněna pouze v případě, že se situace uvolní a bude opět umožněn řádný provoz. Strategie počítá s živým, nikoliv virtuálním návštěvníkem, s přímou interakcí člověka s uměleckým dílem a prostorem, plánuje doprovodné a edukativní programy, participaci, dialog a spolupráci. Bude zpřesňována v závislosti na okolních proměnných. Nevytváří scénář hibernace, ale rozvoje.

zpracovala ředitelka GBR

MgA. Kateřina Melenová

leden 2021

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE O PO

Galerie Benedikta Rejta v Lounech je příspěvková organizace zřizována Ústeckým krajem. Spravuje významnou sbírku moderního umění, registrovanou v CES pod číslem GBR/001-08-07/020001, čítající téměř 18 500 uměleckých děl, včetně významného konvolutu poválečného díla Emila Filly. Disponuje odbornou knihovnou se 14 000 svazky.

Galerie Benedikta Rejta je ve své stávající podobě výsledkem jednoho z nejvýznamnějších architektonických počínů 90. let v České republice. Sofistikovaná rekonstrukce spočívá především ve výrazných interiérových úpravách bývalého barokního pivovaru, transformovaného již během druhé světové války a následně v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století.

Hlavním účelem, pro který byla příspěvková organizace zřízena, je ochrana sbírek muzejní povahy podle ustanovení § 10, odst. 6 zákona č. 122/2000 Sb., které se snaží získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti.

1.1 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA K 11.1.2021

VEDENÍ SPOLEČNOSTI | ředitelka **MgA. Kateřina Melenová**

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

vedoucí | ekonomka a statut. zástupkyně **Ing. Lenka Varmusová**

PROVOZNÍ ODDĚLENÍ A SPRÁVA BUDOV

správce a provozní **Ing. Martin Jarolímek**

údržba **František Nocar**

úklid **Marie Morávková**

úklid **Jiřina Czervoniaková**

noční hlídač **Zdeněk Černý**

ODBORNÉ ODDĚLENÍ

hlavní kurátorka **PhDr. Lucie Šiklová PhD.**

správa sbírky a depozitáře **MgA. Barbora Kovářová**

dokumentace **Michaela Vávrová**

PROGRAMOVÉ ODDĚLENÍ

knihovna / edukace **Zora Vondráčková**

PR / průvodkyně **Lenka Jarolímková**

edukace / komunikace **Mgr. Pavlína Marjanovičová**

2. STRUČNÁ HISTORIE VÝVOJE ORGANIZACE DO KONCE ROKU 2020

2.1 HISTORIE ORGANIZACE

Galerie Benedikta Rejta se zrodila v šedesátých letech minulého století, z výjimečného kulturního kvasu, který město Louny vynesl mezi významná ohniska české kultury. Stalo se tak díky nadšení a tvorbě výrazných osobností, ke kterým patřili zejména Josef Hlaváček, Josef Šimůnek, Jan Sekera, Zdeněk Sýkora, Kamil Linhart, Vladimír Mirvald, Emil Juliš, Jan Jíra a mnozí další. Své talenty, erudici i odborné a organizační schopnosti dali do služeb umění a připravili tak půdu pro vznik galerie.

Ředitel Okresního muzea v Lounech, sochař Josef Šimůnek, umožnil v prosinci 1964 vznik galerijního oddělení, jehož ředitelem se stal v listopadu 1965 PhDr. Jan Sekera. V březnu 1966 se oddělení osamostatnilo a zrodila se Galerie Benedikta Rejta (dále GBR), specializovaná na soudobé umění. Pojmenována byla po královském architektovi, který do Loun přinesl počátek renesance, manifestované v podobě monumentální přestavby lounského kostela sv. Mikuláše, jehož silueta se vyjímá přímo před vstupem do galerie. V roce 1967 dostala GBR k dispozici budovu starého měšťanského pivovaru se záměrem přizpůsobit ji na galerii. Pokusy o přestavbu byla zahájena v roce 1969, ale až do roku 1998 galerie realizovala výstavy v alternativních prostorách, od r.1980 v Malé galerii na Mírovém náměstí. Významnou složkou práce galerie se staly putovní výstavy na mnoha místech regionu.

Jan Sekera byl ředitelem galerie až do roku 1988, poté vedla instituci PhDr. Alica Štefančíková. Její iniciativou byla budova bývalého pivovaru mezi lety 1995 -1998 rekonstruovaná podle návrhu architektů prof. Emila Přikryla, Tomáše Bezpalce a Tomáše Novotného. Vznikl tak objekt mezinárodního významu, jehož autoři byli za tuto rekonstrukci v roce 2004 nominováni na Evropskou cenu za architekturu – Mies van der Rohe Award EU. V období 1988 - 2017 probíhala také aktivní akviziční činnost. Přibýlo přes 7 500 sbírkových předmětů - převážně fotografií a grafik. Galerie byla v letech 2014 - 2017 uzavřena z důvodů odstraňování havarijního stavu topení a vlhkosti objektu.

Od roku 1982 provozovala GBR Pamětní síň Emila Filly na Peruci. Jižní křídlo chátrajícího zámku připomínalo dobu Fillova poválečného pobytu a tvorby. Místo, skrývající vzácná umělecká díla, bylo několikrát terčem loupeží. Dnes se o dalším osudu PSEF rozhoduje v soudním sporu mezi galerií a novým majitelem zámku.

Po třiceti dvou letech došlo v září 2020 ke změně vedení. PhDr. Alici Štefančíkovou vystřídala na postu ředitelky MgA. Kateřina Melenová.

2.2 SOUČASNÝ STAV ORGANIZACE K 31.12.2020

Bezprostředně při předání instituce 1.9.2020 došlo k zapečetění sbírek před jejich celkovou inventarizací a k zahájení interního auditu, který byl výchozím materiálem pro zpracování této koncepce. Ze zjištěných výsledků je zřejmé, že Galerie Benedikta Rejta minimálně dva roky stagnovala. Tuto situaci lze vysvětlit ztrátou motivace a vize, dlouhotrvajícími problémy s technickým stavem objektu, i personální situací, způsobenou nedostatkem odborných pracovníků a velkou fluktuací zaměstnanců.

Dva roky neuspořádala GBR novou výstavu, od roku 2017 nezrealizovala žádnou akvizici a patřila mezi nejméně navštěvované kulturní instituce v regionu. Sbírková díla byla téměř nedostupná, minimálně prezentovaná v tištěných publikacích i v moderních systémech elektronické prezentace, kde nebyla zpřístupněna vůbec. Problémy, které se během auditu objevily, se týkaly většiny oblastí fungování této instituce - komunikace, propagace, personální situace, správy objektů a sbírky, vyjma ekonomického oddělení. Dvacet let byla uzavřena dvě plně funkční patra objektu, respektive nikdy nebyla zpřístupněna veřejnosti. S místní uměleckou komunitou probíhala studená válka, spolupráce s dalšími lounskými kulturními institucemi neexistovala. Komunikační bariéry jsou obzvláště patrné také v on-linové prezentaci, kde chyběly uživatelsky přehledné webové stránky, komunikace na sociálních sítích neprobíhala vůbec, program GBR byl propagován zcela ojediněle. V prezentaci a propagaci GBR je třeba začít prakticky od nuly.

Kvůli přílišnému fokusu na potenciální dostavbu nové budovy byla zanedbávána péče o stávající hlavní výstavní objekt v Pivovarské ulici čp.34, který vykazuje řadu technických problémů, včetně havarijního stavu EPS a EZS, vyžadujícího neodkladné řešení. Vstupní prostor galerie - dřevěný rošt - je nesen korozi narušenými nosníky, které nesplňují normy a vyžadují náročnou sanaci. Administrativní část objektu nebyla udržována a při bezprostředně zahájené výmalbě a čištění kanceláří došlo ke zjištění, že veškeré stropy, včetně podkrovních podhledů, jsou zhotoveny z toxických azbestocementových panelů. Díky havárii potrubí v roce 2014 má však dnes galerie novou funkční kotelnu. V GBR nikdy nebylo vytvořeno zázemí pro zaměstnance, odpovídající standardním podmínkám, kuchyňka byla odříznutá od topení, vody i kanalizace.

Na několika místech administrativní části 2.NP objektu v Pivovarské čp. 34. byla otevřená, nedokončená stavba, zvyšující prašnost v prostorách, kde je v provizorních podmínkách uloženo 90 % sbírek. Přesto, že má GBR k dispozici nově rekonstruované depozitáře, zkolaudované v roce 2012, nikdy nedošlo ke kompletnímu přesunu sbírky. Podle katalogové dokumentace je v nových depozitářích uloženo pouze 10 % všech sbírkových předmětů. Ostatní jsou dosud uloženy v hlavní výstavní budově, ve výše zmíněných prostorách, které nikdy nebyly určeny a zkolaudovány jako depozitáře. Tyto prostory jsou prokazatelně od roku 2016 nevytápěné, takže je přibližně 16 500 sbírkových předmětů vystaveno po několik zim teplotám kolem 5°C. Rozsah škod, způsobený tímto významným porušením depozitárního řádu a principu péče o sbírku, bude mapován při celkové inventarizaci započaté 4.1.2021 a vyhodnocen odbornými pracovníky. Odborná knihovna GBR se nachází rovněž v nevytápěných prostorech. Knihovna byla předána ve stavu 3 000 nekatalogizovaných knih a 10 000 nedigitalizovaných knih. Knihovna není registrovaná v centrální evidenci knihoven MKČR.

3. HLAVNÍ STRATEGICKÉ CÍLE V LETECH 2021-2025

3.1 SBÍRKA

Současný stav

Soubor uměleckých děl z depozitářů Galerie Benedikta Rejta patří svou šíří, ale zejména pak svým obsahem a zařazením k významným sbírkám na našem území. Počátky sbírkového fondu jsou pevně spjaty se vznikem a založením samotné galerie v roce 1965. Její zakladatel, PhDr. Jan Sekera, dal nově se formující sbírce jasně vymezenou profilaci a určil její budoucí charakter a směřování.

Jádrem celého souboru se tak stalo v šedesátých letech významně se projevující tzv. objektivní, nekonstruktivistické umění, zastoupené směry jako je geometrická abstrakce, konkrétní umění, kinetické umění. Akviziční činnost pokračovala i po nástupu ředitelky PhDr. Alice Štefančíkové v roce 1988, která sbírku rozšířila o dalších více jak 7 500 ks předmětů, převážně grafik a fotografií.

Ve sbírce je zastoupeno přes 1 300 autorů. V listopadu 2020 proběhla implementace a přesun dat z původního evidenčního programu Demus na nový katalogizační systém Museion.

Sbírka zapsaná pod signaturou GBR/001-08-07/020001 v Centrální evidenci sbírek ČR a obsahuje 18 458 položek. Počet inventárních čísel v programu Museion je 18 736. Během nastávající celkové inventarizace sbírky musí být tento rozdíl nalezen a zápis v CESu upraven. Sbírka je 100% digitalizovaná, u většiny záznamů chybí (nebyla prozatím přiřazena) fotodokumentace ve vysokém rozlišení.

Sbírka nemá vedené podsbírk, jednotlivé položky jsou členěny signaturami na 16 oddílů. AG (architektura GBR), DG (dokumentace GBR), FG (fotografie GBR), GG (grafiky GBR) KG (kresby GBR), OG (obrazy GBR), PG (plastiky GBR), SK (sbírkové knihy GBR), UG (užité umění GBR) a další OL (obrazy Líčkov), OM (obrazy Muzeum), PP (plastiky PSEF), UP (užité umění PSEF), FP (fotografie PSEF), OP (obrazy PSEF), KP (kresby PSEF). Tato označení budou nadále používána.

Protokol z poslední provedené inventarizace je z roku 2018. Další záznamy se nenalezly, je proto předmětné se domnívat, že po dva roky nebyla sbírka inventarizována podle stanoveného plánu, uvedeném v depozitárním řádu GBR. 4.1.2021 byla vedením nařízena celková inventarizace sbírky.

Před předáváním instituce došlo ze strany odstupující ředitelky k vymazání všech elektronických dat, včetně fotografií sbírkových předmětů ve vysokém rozlišení. V archivu GBR byla dosud nalezena pouze zlomková část fotodokumentace, zaznamenaná na digitálních nosičích. Data z počítačového serveru se podařilo obnovit, bohužel bez původního označení. Máme 8 terabytů dat, která budou během nejbližšího období revidována, označena, archivována a nebo přiřazena do katalogizačního systému k jednotlivým kartám sbírkových děl.

SBÍRKA | dílčí kroky plánované v období 2021 - 2025

blíže v samostatné části sbírkotvorné koncepce

- provedena celková inventarizace 2021 a každoroční pravidelná dílčí inventarizace dle stanoveného plánu
- přesunutá a řádně uložená a ošetřená sbírka do zkolaudovaných depozitářů
- dokončená implementace nového dokumentačního programu Museion
- roztříděna zachráněná data fotodokumentace – převedeno do Museionu
- publikace vybraných děl na stránkách e-sbírky
- aktivní akviziční činnost, výpůjční činnost, prezentace děl ze sbírky ve výstavních projektech
- provedena úprava směrníc, depozitárního řádu a dalších dokumentů, odpovídající současným standardům a předpisům
- vydání prezentačních katalogů sbírky
- pořizování nové fotodokumentace sbírkových předmětů
- provedení nezbytných restaurátorských prací (dle plánu vzešlého z celkové inventarizace v roce 2021)
- digitalizace odborné knihovny, evidence v registru knihoven, zpřístupnění knihovny badatelům a odborné veřejnosti

3.2 ZAMĚŠTNANCI

Současný stav

V současné době pracuje v Galerii Benedikta Rejta 13 zaměstnanců / přepočteno 11,8. Doplnění týmu (z původních 7 zaměstnanců k 31.8.2020) proběhlo bezprostředně po změně vedení v období září 2020 - leden 2021. K lednu 2021 je plný stav zaměstnanců. Největší změny dosáhlo odborné oddělení, kde po odchodu PhDr. A. Štefančíkové nepracoval žádný jiný odborný pracovník. Ve výběrovém řízení na hlavní kurátorku GBR uspěla PhDr. Lucie Šiklová PhD., která již dříve na postu kurátorky galerie pracovala. Posíleno bylo programové a edukativní oddělení, došlo k návratu bývalé pracovnice a další vzala zpět již běžící výpověď.

Doplněný třináctičlenný tým prozatím dokáže splnit svěřené úkoly, v řešeném období 2021 - 2025 plánujeme rozšíření stavu o dvě pozice, které se budou cíleně věnovat propagaci, komunikaci a participaci, servisu pro individuální návštěvníky, větším cílovým skupinám (ZŠ a SŠ, senioři, umělecké školy) i regionální spolupráci na úrovni NNO a MAS.

Tým prochází změnou způsobu vedení, jež spočívá v zavádění principů integrálního managementu, kterou vnímá velmi vstřícně. Zásadní proměna se týká vztahů na pracovišti, způsobu proaktivního myšlení, sdílení důvěry a je spojená s osobní odpovědností i s možností podílet se na celkovém dění v instituci.

Více v kapitole *Vnitřní rozvoj*.

ZAMĚSTNANCI | dílčí kroky plánované v období 2021 - 2025

- zachování stávajících 13 pracovních míst
- optimalizace personálního stavu navýšením týmu o 2 pozice:
 - **produkce a participace** - realizace doprovodných programů, spolupráce s místní komunitou všech věkových skupin (rodiny s dětmi, studenti, senioři), s kulturní scénou místní, regionální i celostátní, servis pro školy, koordinace spolupráce s vysokými školami uměleckých oborů
 - **propagace a prezentace**, off-line propagace - média, instituce, školy, turismus, on-line správa sociálních sítí, zajišťování streamování akcí, zvýšení sledovanosti vedoucí k podpoře návštěvnosti
- podpora dalšího vzdělávání a školení zaměstnanců
 - pravidelná školení zaměstnanců v systémech dokumentace (CES, Museion)
 - pravidelná provozní školení týmu (nejen povinná BOZP)
 - individuální podpora zaměstnanců nabídkou vzdělávacích kurzů v oboru dle osobního výběru

3.3. NEMOVITÝ MAJETEK

PASPORT PROSTORŮ

GBR spravuje tři budovy - hlavní objekt v Pivovarské ulici č.p.34 o celkové ploše 2552,3 m² a depozitární objekty, které jsou v režimu utajení, s plochou 859,3 m².

Celková plocha spravovaných prostorů je 3 411,6 m², z toho výstavní plochy 1 340 m².

FUNKCE	CELKEM m ²
VÝSTAVNÍ PROSTORY VČETNĚ FOYERU	869
ADMINISTRATIVNÍ A SPRÁVNÍ PROSTORY	263
ODBORNÁ PRACOVISTĚ	110
TECHNICKÉ ZÁZEMÍ	85
KOMUNIKACE	216
DEPOZITÁŘE (dočasné i nepoužívané)	539
NEPOUŽÍVANÉ VÝSTAVNÍ PROSTORY / 2. a 3. suterén	471
CELKEM	2 552
EXTERNÍ DEPOZITÁŘE	859
VŠECHNY PROSTORY	3 412

Současný stav

1 | Pivovarská č.p. 34 / hlavní budova

Výsledkem oceňované rekonstrukce prof. Emila Přikryla byla úprava čtyř podlaží objektu na velkorysé výstavní prostory, propojené novými výtahy a řadou schodišť. Šedé štukové omítky na stěnách a klenbách,

v kombinaci s lesklou betonovou stěrkou na podlahách, vytvářejí neutrální výstavní prostředí, ale zároveň podtrhují historickou morfologii prostor, doplněnou o nové prostorové architektonické prvky. Do 2.NP, kde se nachází administrativní a technické zázemí, odborná pracoviště, knihovna a dočasné depozitáře, nebylo při rekonstrukci v devadesátých letech zasahováno a zůstávají ve své podobě z přelomu sedmdesátých a osmdesátých let.

Stavba byla zkolaudována v roce 1998 (k.r. č.j. ÚSU 383/330/97/Imm/K ze dne 30.4.1998), není již tedy žádnou novostavbou a po dvaceti letech užívání se hlásí o pozornost. První velká oprava přišla s havárií teplovodního potrubí, které prasklo v 1. PP, v místě původních depozitářů. Nové přemístění kotelny z 2. PP do 2.NP si vyžádalo značné zásahy do interiérů objektu. Další nezbytné opravy, jako modernizace EPS, EZS, statika roštu či sanace azbestových stropů jsou na horizontu a je s nimi třeba počítat v nejbližší budoucnosti.

Stávající problémy budovy

a) topení

Nová kotelná je v provozu od roku 2016. Z nejasných důvodů byla jedna větev teplovodního potrubí nepřipojena a po dobu 4 let se ve velké části 2. NP (včetně dočasných depozitářů) vůbec netopilo.

b) azbest

Stropy a podhledy v 2. NP (v kancelářích, knihovně a dočasném depozitáři) jsou zhotoveny z toxických azbestocementových desek. Po laboratorním testu prachu byla konstatována přítomnost kritického množství azbestových částic a bylo doporučeno přesnější měření vzduchu v dotčených prostorech.

Provizorním a dočasným řešením, do doby kompletní sanace stropů v 2. NP., je pořízení účinných čističek vzduchu, které dokážou prachové částice zachytávat.

c) vlhkost

Téma vlhkosti a vody v objektu se prolíná celou historií galerie. Příčinou zatékání je několik zdrojů, které jsou dobře zmapované. Pro jejich odstranění byl zpracován projekt, spojený rovněž se sanací vstupního roštu (viz níže), který však nebyl realizován. Po intervenci expertky a konzultantky na moderní vědecká řešení odstraňování vlhkosti objektů došlo k obnovení vzdušného proudění, a tím i k zásadní proměně klimatu v celé budově, včetně rapidního vysušení dlouhodobě podmáčených sklepů i ocelových nosníků. Schody, po kterých před několika měsíci ještě tekla voda, jsou suché. Vysoušecí přístroje byly vyřazeny z provozu, udržovaná vlhkost se nyní pohybuje v rozmezí normálu 40 – 55 %. Sledování a expertní spolupráce bude nadále pokračovat, souběžně s přípravou aktualizovaného, již zpracovaného projektu - viz níže.

d) statika

1) vstupní rošt

Společnost Bestex s r.o., která měří v objektu Pivovarská 34 stav trhlín pomocí měřících sond, doporučovala již v roce 2016 přerušit měření, protože je objekt stabilní. Naopak bylo doporučeno věnovat pozornost systému ocelových nosníků, které drží vstupní rošt. (Prostor pod roštem je charakteristický soustavou sklepních prostorů z dob fungování pivovaru v dřívějších obdobích). Nosníky jsou podzemní vlhkostí zkorodované a nesplňují normy. Dlouhodobá strategie GBR byla zaměřena na zdůvodňování potřeby dostavby a většina argumentace se soustředila na to, že se stav roštu vyřeší právě v souvislosti s dostavbou. V mezičase bylo navrženo firmou Architech řešení odvlhčení sklepních prostorů a sanace roštu, které přesto, že bylo dovedeno do stupně stavebního povolení, nikdy nebylo realizováno.

2) věž

Původní historická vodovodní věž je přisazená k bývalé hradbě. Vzhledem k tomu, že jde o vertikální objekt jen minimálně konstrukčně provázaný se zbytkem budovy, jeho nezávislé statické působení a sedání je zcela přirozeným jevem. Stejně tak je tudíž přirozené, že se na stěnách objevují trhliny v jemné omítce. Současné jemně hlazené štukové omítky v interiéru jsou náchylné na trhliny, které však neznamenají nutnou degradaci, jak potvrzují měření.

3) klenby

Také v klenebních konstrukcích podzemních podlaží se objevují trhliny na stěnách i v podlaze. Jejich výskyt je pravděpodobně možné ve většině případů vysvětlit stykem dilatačních celků. Rozpínání trhlín je dáno především změnou tepelných podmínek. Jedinou staticky problematickou poruchou je trhlina v jednom z pilířů, kde je její sanace doporučena a její realizace bude znovu posuzována.

e) EPS, EZS

Stávající EPS není a nikdy nebyl napojen na centrální pult ochrany HZS Ústeckého kraje. Všechny dokumenty dokládající tato tvrzení jsou k dispozici. Je potřeba zpracovat nové požárně bezpečnostní řešení, evakuační plány, kartu zdolávání požáru, realizovat systém generálního klíče a modernizaci rozvodů i čidel celého zařízení. Rovněž EZS je zastaralý a poruchový, náhradní díly se již nevyrábějí. Oba dva systémy čeká oprava, splňující bezpečnostní standardy a zákonné náležitosti. Více v kapitole BEZPEČNOST.

f) nepoužívaná podlaží

2. a 3. PP galerie, zkolaudované jako výstavní prostory a alternativní dílny, nebyly zpřístupněny veřejnosti. Důvodová zpráva, proč tomu tak bylo, přesahuje rozměr tohoto dokumentu. Ve výstavním programu roku 2021 je již s nimi počítáno, neboť jejich užití nic nebrání. Kapacita výstavní plochy se rozšíří téměř o 500 m². Teprve po integraci těchto nevyužitých prostor do výstavních a programových plánů bude zřejmé, jak moc a v jakém horizontu je nezbytná dostavba nového objektu GBR.

g) dostavba

V době přípravy tohoto dokumentu dohledáváme z archivních materiálů aktuální "živou" dokumentaci i historii rekonstrukcí, dostaveb, havárií a oprav. Připravujeme novou argumentaci, která by měla posloužit pro nová jednání ohledně investic v GBR. O dostavbě GBR uvažujeme zatím v dlouhodobém horizontu.

V souvislosti s otřesem veřejných rozpočtů nelze předpokládat, že by se stavba realizovala v následujících pěti letech.

2 | Depozitáře

V roce 2012 byly zkolaudovány nové depozitáře, vzniklé rekonstrukcí a dostavbou prostorů dvou měšťanských domů, které patří ke galerii již od dob jejího vzniku. Depozitáře GBR byly vyhodnoceny jako jedny z nejlepších v Ústeckém kraji. Je zde však uloženo pouze 10 % sbírky a zbylá část sem nikdy nebyla přesunuta a 90 % sbírkových děl zůstávalo v nevyhovujících a netopených prostorech v objektu Pivovarská čp. 34. Stěhování a náprava stavu proběhne tak rychle, jak jen to bude možné.

NEMOVITÝ MAJETEK | dílčí kroky plánované v období 2021-2025

- budou odstraněny všechny zásadní provozní a stavební nedostatky v objektu čp. 34:
 - napojení odřízlé větve topení na novou kotelnu a postupné zahájení vytápění
 - sanace cca 500 m² azbestových stropů administrativního 2.NP
 - provedení protivlhkostních opatření
- budou realizována opatření na dořešení odstranění vlhkosti eliminací zdrojů (zatopené sklepy sousedství a dlažba v Katovské uličce)
- bude monitorován vliv takto provedených úprav na stávající vlhkost v suterénních depozitářích čp. 34
- v návaznosti na výsledky monitoringu připravovat obnovené řešení sanace roštu s Investičním odborem zřizovatele
- provést reorganizaci depozitářů a přemístit všechny sbírkové předměty do depozitárních budov
- pořízení digitálního systému měření a dlouhodobého monitoringu teploty a vlhkosti
- zpřístupnit dosud nevyužívaná patra galerie
- vyhodnotit potřebu dostavby nového objektu a podle výsledku zahájit či odložit přípravu projektu

3.4 PREZENTACE

Stávající stav

Jak již bylo výše konstatováno, v prezentaci GBR začínáme téměř od nuly. Prezentační činnost byla významně utlumena po roce 2011, poté byl objekt uzavřen v období 2014 - 2016 a výstavní činnost se již nikdy ke standardu pořádat čtyři výstavy do roka nevrátila. Tento počet se nám jeví jako optimální, proto navážeme na tradici a budeme v této frekvenci připravovaných výstav pokračovat. Od roku 2017 byla v galerii instalována expozice poválečného díla Emila Filly (Svitky - Cyklus písní) a konvolut krajin Českého středohoří. O něco později ji doplnila expozice v prvním suterénu, nazvaná Od konstruktivismu k suprematismu. Tříletá doba expozic vzácných Fillových Svitků byla odborníky vyhodnocena jako dále neúnosná. Na začátku roku 2021 došlo k deinstalaci Svitků a Krajin, a tím k uvolnění prostoru pro nový výstavní program.

GBR měla velmi malou návštěvnost, pohybující se mezi 2 000 -3 500 návštěvníků za rok. U výstavní instituce takového významu je opodstatněné očekávat čilý návštěvnícký zájem a podle našich odhadů by se na konci pětiletého období měla návštěvnost pohybovat okolo 15 000 - 20 000 návštěvníků za rok (pokud nebude pokračovat série uzavření a omezení se rozvolní).

Zpřístupňování základních informací o sbírce, autorech a výzkumech patří k samozřejmostem sbírkotvorné instituce. Vydání sbírkového katalogu v tištěné podobě plánujeme již na rok 2022. Než dojde k publikování sbírkových děl v e-sbírkách, musí galerie projít nejenom změnou katalogizačního systému, ale také vybudováním uživatelsky přívětivého webu, včetně vytvoření nové vizuální identity a komunikační koncepce. Cílem je postupné uvedení GBR do on-line světa a nastavení standardů běžných pro srovnatelné umělecké instituce, poskytující veřejné služby. Cílem je dát GBR novou vizuální tvář a nezaměnitelnou identitu, aby byla rozpoznatelná a inspirovala návštěvníky stránek k fyzické návštěvě galerie, kterou budeme vždy upřednostňovat.

GBR je členem Rady galerií České republiky a Asociace muzeí a galerií ČR. Nenalezli jsme ale doklady o její proaktivní činnosti, ke zveřejnění sbírek členských organizací formou jejich digitalizace a prezentace na webových stránkách se galerie nepřipojila. GBR vykazovala velmi nízkou aktivitu také ve výpůjční činnosti, díla ze sbírky se objevovala na výstavách v jiných galeriích zcela sporadicky. Zápůjční činnost několik let neprobíhala a v GBR nebylo možné shlédnout díla ze sbírek jiných institucí.

Vědomi si ekonomické a společenské situace i stavu vlastního rozpočtu, rozhodli jsme se podpořit prezentační činnost pro rok 2021 žádostmi v grantových okruzích MKČR, podporujících profesionální umění a edukační činnost. Žádali jsme o příspěvky na čtyři projekty v celkové výši 1 249 000 Kč. *Více v kapitole ekonomika.*

VÝSTAVNÍ PROGRAM 2021

RESET 2021

První výstavní projekt **RESET 2021** s podtitulem PROSTOR | SVĚTLO | BARVA | ZVUK (21. 1. – 18. 4. 2021) symbolicky uzavře minulou a otevře novou kapitolu historie GBR. Prostorové, světelné a zvukové instalace výtvarníků a performerů (Petr Nikl | Ondřej Smeykal | Martin Janíček | Dorota Sadovská | Johana Střížková | Michaela Vélková Maupicová | Matěj Plachý) a jeden obraz Petra Pastrňáka, symbolicky zastupujícího klasická média, prozáří celý prostor galerie, včetně dvou dosud skrytých, veřejnosti nikdy nepřístupných, podzemních pater. Vernisáž 21.1. od 18.00 bude streamovaná on-line. S uvolněním opatření a se znovuotevřením galerie nabídneme návštěvníkům exteriérovou podívanou - provedení audiovizuálního díla Františka Pecháčka - prostřednictvím videomappingové projekce na budovu GBR. Tříměsíční výtvarný happening RESET 2021 budou každý druhý čtvrtek doprovázet přednášky, koncerty a besedy připomínající historii galerie a velkou etapu lounské kultury šedesátých let 20. století.

KRAJINA+

Následující výstava **KRAJINA +** (29. 4. - 25. 7. 2021) překročí hranice galerie a doprovodnými programy dosáhne až do Českého středohoří. První část výstavy představí vybraná díla krajinomalby ze sbírek GBR, která budou doplněna díly současných umělců (Tomáš Polcar | Mariana Alasseur | Dagmar Šubrtová | Barbora Němcová | Aleš Růžička | Petr Gruber, Jiří Kubový). Druhá část se bude dotýkat land artu, konkrétně prezentace fotografií a publikace „Současná umělecká díla v krajině“, doplněné tematickou přednáškou jejích autorek – Dagmar Šubrtové a Radoslavy Schmelzové. Třetí součástí projektu KRAJINA + je výstava historických fotografií se samostatnou vernisáží (konec května 2021). Unikátní objev fotografických skleněných desek, zachycuje okolí Loun i město samotné na přelomu 19. a 20. století, v době rozvoje turistiky. Expozice vzniká ve spolupráci s Oblastním muzeem v Lounech.

VLADISLAV MIRVALD 100 let

Hlavním výstavním počinem roku 2021 je výstava **VLADISLAV MIRVALD 100 let** (5.8. - 31.10. 2021). Připomene výročí narození malíře, pedagoga, významného představitele tzv. konstruktivních tendencí v českém umění. Původní Mirvaldova krajinomalba postupně přecházela přes barevné skvrny až na práh lyrické abstrakce. Zásadním mezníkem v jeho tvorbě byly v 60. letech kařkáže, ke kterým jej inspirovala studie o Brownově pohybu. Jednalo se o jednoduché tušové kresby, kdy na vlhkém papíře vznikaly

pravidelné struktury z rozpitých skvrn. Postupně se začal, částečně pod vlivem Zdeňka Sýkory, přiklánět ke geometrické abstrakci. V roce 1963 se stal členem skupiny Křížovatka, která oproti subjektivitě umělce kladla důraz na konstrukční principy, proporce a čísla. Mirvald se zakotvuje v geometrických přístupech a ke konci života tvoří geometrická zátíší zářivých barev. Rok 2021 znamená pro Mirvalda a Louny hned dvě výročí, 100 let od narození a 80 let od maturity na lounském gymnáziu. V součinnosti s Galeríí města Loun a pražským Muzeem Kampa a Vilou Pellé připravujeme výstavu z jeho děl, která skrývají naše depozitáře.

MIROSLAV MOUCHA

Sérii výstav GBR v roce 2021 uzavře podzimní retrospektivní výstava díla **MILOSLAVA MOUCHY** (11.11. - 16.1.2021) , výtvarníka světového významu, který část svého života prožil ve Francii, kde působil jako profesor na École des Beaux-Arts v Besançonu, a tak je jeho dílo zastoupeno v několika francouzských muzeích moderního umění, včetně Musée National d'Art Moderne Centre Georges Pompidou v Paříži, ale také v Národní galerii v Praze a dalších našich významných institucích. Jeho dílo se přes symbolistní vliv (Zrzavý, Diviš, Preisler) postupně vyvíjelo ke konceptuální tvorbě, s níž se prosazuje v 70. letech jako umělec na francouzské scéně. Pak ale koncept překračuje, aby se ukotvil v geometrických formách (kruh, elipsa, čtverec, obdélník, linie) a posléze v krajině jako prostředku, jenž hovoří sám za sebe. Obsahovou inspiraci hledá Moucha v biblických textech, v Tóře a v Knize stvoření, v propojení mikrokosmu a makrokosmu, duchovního a materiálního světa a v posledku právě v krajině. Výstava tak jako 4. věta symfonie symbolicky shrnuje a završuje letošní program.

PREZENTACE | dílčí kroky plánované v období 2021-2025

- každoroční výstavní program bude upřesněn a zveřejněn nejpozději měsíc před začátkem nového kalendářního roku. Bude připraven ve struktuře, kterou předjímá výstavní program roku 2021:
 - **výstava ze sbírek, doplněná o díla současných umělců**
 - **tematická výstava rezonující s aktuálními společenskými tématy, doplněná samostatnými edukativními aktivitami a bohatým doprovodným programem**
 - **highlights výstava významné umělecké osobnosti**
 - **výstava soudobého umění ve spojení s prezentací audiovizuálního umění a designu**
- v Galerii bude zřízena trvalá expozice připomínající dílo Emila Filly a tvorbu renomované trojice lounských malířů Sýkora - Mirvald - Linhart.
- GBR bude vnímána jako atraktivní návštěvnický cíl pro odbornou i širokou kulturní veřejnost. O své činnosti bude informovat prostřednictvím:
 - webových, uživatelsky přívětivých a přehledných stránek
 - sociálních médií Fcb a Instagramu
 - cílených elektronických i tištěných pozvánek
 - tištěných plakátů, programů
 - tematických i sbírkových tištěných katalogů
 - streamováním a zpřístupněním vybraných akcí on-line
- sbírková díla budou publikována na celostátním portálu e-sbírky i v rámci vlastního webu GBR
- galerie se bude prezentovat novým vizuálním stylem, který se představí na výstavě RESET 2021

3.5 EKONOMIKA

GBR je příspěvková organizace a její činnost je hrazena z příspěvku zřizovatele. V příložených tabulkách přikládáme ke srovnání ekonomická data za roky 2015-2020 a plánované období 2021-2025. Z vývoje rozpočtů je zřejmé, že se od roku 2015 příspěvek zřizovatele pravidelně snižoval. S historicky nejnižším rozpočtem a příspěvkem zřizovatele hospodařila GBR v loňském roce 2020. Došlo k významnému pokrácení příspěvku, který klesl ve sledovaném období na své minimum 6 742 000 Kč. Jen díky možnosti čerpat rezervní fond bylo zajištěno potřebné financování. Naopak maximum z roku 2015 ve výši 11 202 000 Kč se nám stalo metou, které bychom chtěli dosáhnout v roce 2025. Ve své podstatě tedy nechceme příspěvek oproti minulosti navyšovat, ale pouze dostat na úroveň z roku 2015. V plánovaných zvýšených provozních nákladech galerie se promítá především obnovený výstavní program. Je v něm zohledněno kofinancování k potenciálním dalším příjmům z úspěšných grantových žádostí.

GBR začíná praktikovat projektovou činnost již v roce 2021. Výstavy RESET 2021 a KRAJINA + nejsou pouze řadové výstavy. Mají ambici naplnit všechna čtyři výstavní patra a doprovodnými programy přesáhnout hranice města. Právě s projektovou činností souvisí zapojení vnějších zdrojů financování.

GBR poprvé otevírá možnost vícezdrojového financování. Využila příležitosti požádat o příspěvky na uměleckou činnost v rámci dotačních titulů vyhlašovaných MKČR. Celkem jsme podali čtyři projektové žádosti RESET 2021, KRAJINA+, WEB a on-line prezentace + projekt galerijní edukace HRA O KRAJINU v celkové výši 1 249 000 Kč. K této částce náleží kofinancování žadatele ve výši 1 243 000 Kč v rámci vlastního rozpočtu. Výsledky grantových řízení se dozvíme v průběhu prvního čtvrtletí roku 2021.

Další dotační program byl využit pro žádost na opravu stávajících EZP a EPS, které jsou v havarijním stavu. Žádost byla podána ve výši 791 000 Kč a spolufinancování ze strany žadatele je 1 000 000 Kč. Kofinancování je se zřizovatelem projednáno a přislíbeno.

Celkem bylo v roce 2020 předloženo na MKČR pět grantových žádostí v celkové výši 2 040 000 Kč.

Tržby byly v GBR dlouhodobě nízké, stejně jako návštěvnost, kterou tento ukazatel odráží. Galerie doposud nemá nastaveny žádné strategie, kterými by své příjmy zvyšovala i dalšími způsoby. Neprovozuje a nemá povolenou doplňkovou činnost. Stejně tak nemá žádné strategické partnery, kteří by kontinuálně podporovali činnost kulturní instituce v rámci společenské odpovědnosti firem. To je další velký úkol, který před týmem leží. V rozpočtu jsme vyčíslili předpoklad 500 000 Kč donátorských příspěvků, protože není jasné, jak se bude vyvíjet ekonomická situace v souvislosti s následky epidemie.

Galerie má v současnosti jednu nedokončenou investiční akci, která souvisela s projektem sanace roštu a řešení vlhkosti v objektu. Akce byla dovedena do fáze stavebního povolení, nebyla však dokončena. V současnosti jednáme se zřizovatelem o možnosti oživení a aktualizaci projektu. Prozatím však nemůžeme

uvádět žádné finanční odhady. Sanaci azbestových podhledů budeme řešit nejdříve v roce 2022, ale ani pro tuto akci ještě nemáme stanoven rozpočet.

Pro rok 2020 (s odkladem do roku 2021) GBR získala na akvizice 400 000 Kč. Tuto částku jsme v plánu rozpočtu každoročně zopakovali s tím, že budeme žádat do fondu akvizic také na MKČR a krajské investice uplatníme jako kofinancování. Celkem tak v plánu akvizic počítáme ve sledovaném období s částkou 5 000 000 Kč, z toho 3 000 000 Kč je z dalších zdrojů.

NÁKLADY							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
SPOTŘEBA MATERIÁLU		2 050 000 Kč	2 098 000 Kč	2 297 000 Kč	513 000 Kč	151 000 Kč	280 000 Kč
SPOTŘEBA ENERGIÍ		675 000 Kč	761 000 Kč	630 000 Kč	520 000 Kč	621 000 Kč	671 000 Kč
SLUŽBY - OPRAVY		329 000 Kč	1 744 000 Kč	73 000 Kč	177 000 Kč	121 000 Kč	496 000 Kč
SLUŽBY - OSTATNÍ		2 447 000 Kč	1 796 000 Kč	582 000 Kč	1 496 000 Kč	608 000 Kč	1 269 000 Kč
PLATY A ODVODY		4 383 000 Kč	3 812 000 Kč	4 394 000 Kč	4 916 000 Kč	5 101 000 Kč	4 848 000 Kč
OSTATNÍ NÁKLADY		92 000 Kč	100 000 Kč	76 000 Kč	88 000 Kč	49 000 Kč	55 000 Kč
ODPISY		845 000 Kč	805 000 Kč	784 000 Kč	767 000 Kč	769 000 Kč	769 000 Kč
NÁKUP MAJETKU		112 000 Kč	18 000 Kč	0 Kč	457 000 Kč	8 000 Kč	228 000 Kč
CELKEM NÁKLADY		10 933 000 Kč	11 134 000 Kč	8 836 000 Kč	8 934 000 Kč	7 428 000 Kč	8 616 000 Kč
VÝNOSY							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
VÝNOSY Z PRODEJE VLASTNÍCH VÝROBKŮ		5 000 Kč	3 000 Kč	12 000 Kč	0 Kč	3 000 Kč	0 Kč
VÝNOSY Z PRODEJE SLUŽEB		78 000 Kč	22 000 Kč	57 000 Kč	110 000 Kč	99 000 Kč	62 000 Kč
VÝNOSY Z PRODANÉHO ZBOŽÍ		24 000 Kč	5 000 Kč	20 000 Kč	32 000 Kč	15 000 Kč	6 000 Kč
CERPÁNÍ FONDŮ	rezervní fond	157 000 Kč	614 000 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	1 806 000 Kč
GRANTY A DOTACE - 50% ÚSPĚŠNOST DARY OD PARTNERŮ							
PŘÍSPĚVEK KRAJ	příspěvek na provoz	11 202 000 Kč	10 720 000 Kč	9 323 000 Kč	9 736 000 Kč	9 300 000 Kč	6 742 000 Kč
STŘEDNEDOBÝ VÝHLED - PLÁN ZŘIZOVATELE MIMOPRÁDNÝ PŘÍSPĚVEK ZŘIZOVATELE - EPS, EZS CELKEM VÝNOSY		11 464 000 Kč	11 364 000 Kč	9 412 000 Kč	9 878 000 Kč	9 417 000 Kč	8 616 000 Kč
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK		531 000 Kč	230 000 Kč	576 000 Kč	944 000 Kč	1 989 000 Kč	0 Kč
ZŮSTATEK V REZERVNÍM FONDU							1,9 mil. Kč
INVESTICE							
SBÍRKOVÉ AKVIZICE							
příspěvek zřizovatele							
granty MKČR							
STAVBA/ SANACE							
příspěvek zřizovatele							

NÁKLADY					
	2021	2022	2023	2024	2025
SPOTŘEBA MATERIÁLU	700 000 Kč	700 000 Kč	800 000 Kč	800 000 Kč	950 000 Kč
SPOTŘEBA ENERGÍ	700 000 Kč	650 000 Kč	650 000 Kč	700 000 Kč	750 000 Kč
SLUŽBY - OPRAVY	1 035 000 Kč	500 000 Kč	350 000 Kč	350 000 Kč	350 000 Kč
SLUŽBY - OSTATNÍ	2 032 000 Kč	2 000 000 Kč	2 100 000 Kč	2 100 000 Kč	2 200 000 Kč
PLATY A ODVODY	6 932 000 Kč	8 104 000 Kč	8 104 000 Kč	8 504 000 Kč	8 504 000 Kč
OSTATNÍ NÁKLADY	118 000 Kč	100 000 Kč	120 000 Kč	150 000 Kč	250 000 Kč
ODPISY	746 000 Kč	746 000 Kč	746 000 Kč	746 000 Kč	746 000 Kč
NÁKUP MAJETKU	200 000 Kč	150 000 Kč	150 000 Kč	180 000 Kč	180 000 Kč
CELKEM NÁKLADY	12 463 000 Kč	12 950 000 Kč	13 020 000 Kč	13 530 000 Kč	13 930 000 Kč
VÝNOSY					
	2021	2022	2023	2024	2025
VÝNOSY Z PRODEJE VLASTNÍCH VÝROBKŮ					
VÝNOSY Z PRODEJE SLUŽEB	385 000 Kč	670 000 Kč	700 000 Kč	850 000 Kč	900 000 Kč
VÝNOSY Z PROANÉHO ZBOŽÍ	75 000 Kč	150 000 Kč	150 000 Kč	190 000 Kč	190 000 Kč
ČERPÁNÍ FONDŮ	1 556 000 Kč				
GRANTY A DOTACE - 50% ÚSPĚŠNOST	1 000 000 Kč	1 400 000 Kč	1 400 000 Kč	1 400 000 Kč	1 400 000 Kč
DARY OD PARTNERŮ		500 000 Kč	500 000 Kč	500 000 Kč	500 000 Kč
PŘÍSPĚVEK KRAJ	8 450 000 Kč	9 730 000 Kč	10 300 000 Kč	10 600 000 Kč	11 000 000 Kč
STŘEDNĚDOBY VÝHLED - PLÁN ZŘIZOVATELE		8 730 000 Kč	8 930 000 Kč		
MIIMORÁDNÝ PŘÍSPĚVEK ZŘIZOVATELE - EPS, EZS	1 000 000 Kč	500 000 Kč			
CELKEM VÝNOSY	12 466 000 Kč	12 950 000 Kč	13 050 000 Kč	13 540 000 Kč	13 990 000 Kč
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	3 000 Kč	0 Kč	30 000 Kč	10 000 Kč	60 000 Kč
ZŮSTATEK V REZERVNÍM FONDU	344 000 Kč		374 000 Kč	384 000 Kč	444 000 Kč
INVESTICE					
SBÍRKOVÉ AKVIZICE					
příspěvek zřizovatele	400 000 Kč	400 000 Kč	400 000 Kč	400 000 Kč	400 000 Kč
granty MKČR	500 000 Kč	500 000 Kč	500 000 Kč	500 000 Kč	500 000 Kč
STAVBA/ SANACE					
příspěvek zřizovatele					

3.6 BEZPEČNOST

Stávající stav

GBR spravuje majetek vysoké hodnoty. Sbírkové předměty a zabezpečení depozitáře musí být prvořadým úkolem sbírkotvorné instituce. Všechny tři spravované objekty jsou vybaveny EPS, EZS, vnějšími kamerovými systémy. Depozitáře jsou chráněny elektronicky i mechanicky (mříže, okenice atd.).

Průvodkyně, kustodi a pokladní, pohybující se ve výstavních prostorech, mají k dispozici osobní alarm, napojený na PCO Policie ČR.

Přestože v mnoha ohledech byla bezpečnosti věnovaná dostatečná péče, nalézáme i zde několik zásadních problémů. GBR nesplňovala od roku 2016 zákonná opatření v oblasti požární ochrany. Nikdy nebyla napojena na PCO HZS Ústeckého kraje a po dobu posledních čtyř let nebyla sjednána 24hodinová ostraha. V archivu jsme nenalezli aktualizovanou povinnou požární dokumentaci (požárně bezpečnostní řešení, bezpečnostní posouzení objektu ani kartu zdolávání požáru). Všechny tyto dokumenty musí být nově vypracovány.

Chybějící systém generálního klíče byl dalším důvodem, proč nebyly objekty připojeny na PCO HZS. Situace byla nadále neudržitelná, a proto dostalo komplexní řešení zabezpečení budov prioritu v plánovaných opravách. Proaktivně byla proto využita možnost podat žádost do výběrového dotačního řízení v programu Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví II – podprogramu A – zabezpečení objektů, v nichž jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví, bezpečnostními systémy a mechanickými zábranami (ISO II/A) a v okruhu i) modernizace instalovaných systémů. Příspěvek byl požadován ve výši 791 000,-Kč. Oprava započne i v případě neúspěchu žádosti. Na kofinancování grantové žádosti, případně samotnou opravu, je vyčleněn příspěvek zřizovatele.

BEZPEČNOST | dílčí kroky plánované v období 2021-2025

Budou bezprostředně provedena všechna nezbytná opatření k zajištění bezpečnosti sbírky.

Jde především o:

- vytvoření nového požárně bezpečnostního řešení a karty zdolávání požáru
- kompletní opravu EPS a EZS v objektu čp. 34
- realizaci modernizovaného připojení na PCO Policie ČR (platí pro čp. 34 i depozitáře)
- realizaci připojení objektů na PCO HZS Ústeckého kraje (platí pro čp. 34 i depozitáře)
- realizaci systému generálního klíče, který zároveň zajistí dokonalý přehled o pohybu zaměstnanců v objektu, především depozitářů
- pořízení interiérového kamerového systému v expozicích

Bude zavedeno pravidelné proškolení všech zaměstnanců v oblasti požární prevence a bezpečnosti

3.7 VNITŘNÍ ROZVOJ PO

Stávající stav

GBR má dobře nastavené systémy administrace, archivace, dokumentace a organizace. Dokumenty se archivují v papírové i elektronické podobě. Stávající archiv bude podroben revizi a průzkumu uložených dokumentů. Pro zálohování a ukládání elektronických dat byla provedena výměna serveru, přenastavení uživatelských přístupů do intranetové sítě, nastavení spisového plánu galerie a systému ukládání dat. Došlo k výměně většiny počítačové techniky, která byla 15 let stará a tedy zastaralá. Bylo změněno nákladné a slabé internetové připojení a nahrazeno rychlejším přenosem a levnějším poskytovatelem. Kromě pevného připojení je celý objekt v čp. 34 pokryt wifi signálem.

Všichni pracovníci mohou sdílet data v intranetové síti a pro operativnější sdílení (např. v rámci homeoffice) také využívají běžné cloudové řešení přes službu Google disc.

GBR využívá mzdový systém Ok mzdy od společnosti OK system, účetnictví vede v systému EIS JASU od společnosti MÚZO. Je zaveden systém elektronické docházky od společnosti GACC a elektronická spisová služba eSpis Lite. Galerie prozatím nemá poskytovatele vstupenkového systému, ale jeho výběr je otázkou týdnů.

Nově konstituovaný tým nastavuje správní a organizační procesy, řeší zastupitelnost a kompetence. Vedení reviduje směrnice a řády, které bude postupně nahrazovat novým zněním dokumentů. Týdně probíhají dílčí porady vedení, provozu, programu a propagace. Jednou za 14 dní probíhá celotýmová porada. Z porady vedení a programu jsou pořizovány zápisy, které jsou následně k dispozici pro všechny pracovníky, podle jejich pracovního zařazení. Tak má každý zaměstnanec přístup k informacím o aktuálně řešených úkolech, pro jejichž realizaci si vytváří vlastní plán, v závislosti na termínu splnění. Nový styl integrálního managementu je v přímém kontrastu k dosavadnímu stylu vedení. Vize i směřování instituce není v nové strategii záležitostí jedné osoby, ale tvůrčího a odborného týmu. Strategie byla kolektivně diskutována v přípravném období dokumentu a bude nejen závazným dokumentem organizace, ale i funkčním interním živým dokumentem, který se bude na jednotlivé roky zpřesňovat podle společenské, finanční, personální situace a reálnosti dosáhnout vytyčených cílů.

VNITŘNÍ ROZVOJ PO | dílčí kroky plánované v období 2021-2025

Dodržovat funkční nastavení vnitřní organizace, pokračovat a zachovat systémy administrace, archivace, ukládání a sdílení dat. Důsledně aplikovat principy integrálního managementu, založeného na motivaci zaměstnanců:

- vytvořením tvůrčího prostředí pro jejich odborný a profesní růst
- participací na kreativním plánování organizace i jednotlivých řešených projektech
- sdílením, pozitivní atmosférou a důvěrou
- předcházením konfliktů budováním komunikačního stylu založeném na respektu, pochopení, zodpovědnosti, ale i odvaze pojmenovat problém a navrhnout řešení
- individuální pozornosti potřebám každého člena týmu

4. PO V ROCE 2025

Na závěr krátká rekapitulace. Jak vypadá GBR v roce 2025:

SBÍRKA

Sbírka je rozšířena o umělecká díla v plánovaném nákupním objemu 5 mil. Kč. Pro badatele, kurátory a zájemce z řad veřejnosti je zpřístupněna on-line. Všechna díla jsou řádně a přehledně uložena v depozitářích a evidována v digitální i papírové podobě. Klimatické prostředí depozitářů je monitorováno digitální technikou a výsledky archivovány. Sbírková díla jsou každoročně prezentovaná ve vlastních výstavních projektech galerie a prostřednictvím výpůjček v dalších výstavních institucích. Jsou vydány série sbírkových plakátů, dílčí katalogy k jednotlivým výstavám, reprezentativní katalog sbírky. Odborné veřejnosti i badatelům slouží obsáhlá knihovna, která je plně digitalizovaná a je součástí sítě odborných knihoven ČR.

ZAMĚSTNANCI

Odborné, programové, propagační, provozní a administrativní úkoly zajišťuje tým 15 stálých pracovníků, několika externistů a dobrovolníků z řad studentů. Pracují v příjemném pracovním prostředí, kde panuje důvěra, respekt a odpovědnost. Benefitem není jen tvůrčí práce, ale také spravedlivé ohodnocení, možnost dalšího vzdělávání a příležitost být součástí respektované kulturní instituce. Práce v GBR je významnou referencí pro další profesní postup.

NEMOVITÝ MAJETEK

O nemovitý majetek je řádně pečováno, proběhly nejdůležitější opravy EZS a EPS, sanace roštu, odstranění azbestových stropů. Vlhkost v objektu Pivovarská č.p.34 se dostala pod kontrolu a umožňuje využít i další sklepní prostory. Galerie stojí před rozhodnutím, zda vstoupí do velké investiční akce - dostavby nového objektu v následujícím období 2025 - 2030.

PREZENTACE

Každoročně jsou pořádány čtyři výstavy, z nichž jedna je věnována rezonujícím tématům doby (KRAJINA, VODA, DUŠE, SNY...), další prezentují sbírková díla, významnou uměleckou osobnost a současnou uměleckou tvorbu. Doprovodné programy přesahují hranice města a odehrávají se v partnerské spolupráci s NNO a MAS v celém regionu. Je ukončen spor o Pamětní síň Emila Filly na Peruci a galerie se stává srdcem péče o Fillyův odkaz. Galerii navštěvuje ročně 15 000 až 20 000 návštěvníků.

EKONOMIKA

Galerie hospodaří s vyrovnaným rozpočtem, příspěvek zřizovatele nepřesahuje předešlá období. Zvyšující se náklady jsou vyrovnávány příjmy z dalších zdrojů, a především z výnosů z vlastní činnosti, protože návštěvnost vzrostla minimálně o 500 %.

BEZPEČNOST

Sbírka i výstavní prostory jsou zajištěny funkčními zabezpečovacími systémy. Všichni zaměstnanci jsou proškoleni a poučeni o významu a výši hodnot, které spravují a chrání. Systém generálního klíče a klíčového terminálu nahrazuje klíčový řád a zajišťuje jasný přehled o přítomnosti zaměstnanců na pracovišti a především o pohybu v depozitářích.

VNITŘNÍ ROZVOJ PO

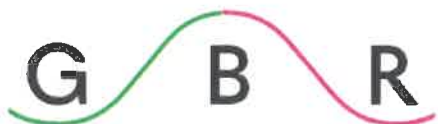
Je nastaven a dodržován přehledný systém sdílení, ukládání a archivace dokumentů a dat. Principy integračního managementu jsou plně implementovány a staly se součástí interní kultury společnosti.

Je vrcholem tvůrčí představivosti tvořit pětiletý plán v tak složitém období jako je to dnešní, v situaci tak turbulentní, že stěží vidíme dopředu na několik měsíců, natož let. Plánujeme a doufáme, že něco bude alespoň trochu jako dříve. Každopádně bez návštěvníků nemůže žádný plán vyjít. Předkládaná strategie je optimistická. Nepředjímá to, co by se dělo v hluboké krizi, nepřipravuje se na zavření a hibernaci do doby, než se to nejhorší přežene. Pro Galerii Benedikta Rejta jde totiž o dvojnásobnou výzvu. Právě teď se měla otevřít, ukázat světu, dát k dispozici svůj potenciál, představit novou poetiku, program a otevřenost ke spolupráci. Naše koncepce je založena na předpokladu, že se jí to podaří. Cíle pro období 2021 - 2025 nejsou závrtné, jsou v podstatě drobné, neoslňují, ale přenastavují od základu fungování GBR. Navrací ji ke kořenům, k vizi, se kterou byla založena, k radosti a nadšení šedesátých let. RESET není jenom název první výstavy roku 2021. Je to motto celého pětiletého období, které se před galerií otevírá.

V Lounech dne 11.1.2021

MgA. Kateřina Melenová
ředitelka

Dokument schválila Rada Ústeckého kraje usnesením č. XXXXX ze dne DD. MM. RRRR.

Koncepce sbírky muzejní povahy | strategie sbírkotvorné činnosti GALERIE BENEDIKTA REJTA v Lounech v období roků 2021 - 2025

Strategie sbírkotvorné činnosti Galerie Benedikta Rejta vzniká, stejně jako hlavní dokument Koncepce rozvoje a řízení příspěvkové organizace GBR, v období velkých turbulencí, spojených se zastavením společensko - kulturního života. Může být naplněna v plné šíři pouze v případě, že se situace rozvolní a umožní živou prezentační i akviziční činnost.

zpracovaly

ředitelka GBR

MgA. Kateřina Melenová

hlavní kurátorka GBR

PhDr. Lucie Šiklová, Ph.D.

leden 2021

Koncepce sbírky muzejní povahy (dále jen koncepce) je základním koncepčním materiálem, který doplňuje Koncepti rozvoje a řízení příspěvkové organizace Galerie Benedikta Rejta pro období roků 2021- 2025. Materiál stanovuje rámec sbírkotvorné činnosti galerie a budoucí stav sbírky muzejní povahy (dále jen sbírka). Koncepce je vydávána v souladu s Konceptí rozvoje muzejnictví v ČR 2015 - 2020, přijatou usnesením Vlády ČR č. 665/2015. Vzniká také jako příspěvek k připravované Strategii rozvoje kultury a kulturního dědictví Ústeckého kraje 2021 až 2030.

1. Předmět činnosti organizace

Galerie Benedikta Rejta v Lounech je příspěvková organizace zřizovaná Ústeckým krajem. Spravuje významnou sbírku moderního umění, registrovanou v CES pod číslem GBR/001-08-07/020001, čítající přes 18 500 uměleckých děl, včetně významného konvolutu poválečného díla Emila Filly. Disponuje odbornou knihovnou se 14 000 svazky.

Hlavním účelem, pro který byla příspěvková organizace zřízena, je ochrana sbírek muzejní povahy podle ustanovení § 10, ods.6 zákona č.122/2000 Sb., které se snaží získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti.

2. Legislativní nástroje, profesní dokumenty

Tvorba sbírky muzejní povahy probíhá v souladu s právním řádem České republiky. Nejdůležitější zákony a mezinárodní smlouvy, které upravují tvorbu sbírky, případně s tvorbou sbírky souvisí, jsou následující:

- Etický kodex Mezinárodní rady muzeí ICOM (International Council of Museums)
- Zákon č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy
- Novela prováděcí vyhlášky k zákonu č. 122/2000 Sb. a inventarizace sbírkových předmětů
- Vnitřní předpis galerie - Režim zacházení se sbírkou GBR

Při tvorbě sbírky je realizován v přiměřené míře průzkum původu sbírkových předmětů (provenienční průzkum), zjištění sbírkových předmětů (ověření vlastnictví), a to jak u věcí nabývaných do sbírky, sbírkových předmětů vyřazovaných ze sbírky, tak i u sbírkových předmětů tvořících sbírku.

3. Postavení organizace v síti sbírkotvorných institucí Ústeckého kraje

Ústecký kraj zřizuje v oblasti kultury 12 příspěvkových organizací, zabývajících se sbírkotvornou činností, z toho 6 muzeí a 4 galerie. Vedle Galerie Benedikta Rejta v Lounech jde o Severočeskou galerii výtvarného umění v Litoměřicích, Galerii výtvarného umění v Mostě a Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem.

GBR představuje v rámci kraje instituci s nadregionálním potenciálem a přesahem, neboť spravuje jednu z nejobsáhlejších sbírek v regionu, zaměřenou na moderní a současné umění. Velkou devizou je také oceňovaná hlavní výstavní budova v Pivovarské ulici č.p. 34, dodávající GBR punc jedinečnosti.

4. Charakteristika a profil současného stavu sbírky

Sbírka je zapsaná pod signaturou GBR/001-08-07/020001 v Centrální evidenci sbírek ČR a obsahuje 18 736 sbírkových předmětů a děl. Sbírka je 100% digitalizovaná, u většiny záznamů chybí fotodokumentace ve vysokém rozlišení. Ve sbírce je zastoupeno přes 1 300 autorů. V listopadu 2020 proběhla implementace a přesun dat z původního evidenčního programu Demus na nový katalogizační systém Museion.

Sbírka nemá vedené podsbírký, jednotlivé položky jsou členěny signaturami na 16 oddílů.

AG (architektura GBR), DG (dokumentace GBR), FG (fotografie GBR), GG (grafiky GBR), KG (kresby GBR), OG (obrazy GBR), PG (plastiky GBR), SK (sbírkové knihy GBR), UG (užité umění GBR) a další OL (obrazy Líčkov), OM (obrazy Muzeum), PP (plastiky PSEF), UP (užité umění PSEF), FP (fotografie PSEF), OP (obrazy PSEF), KP (kresby PSEF). Tato označení budou nadále používána.

Sbírkový fond Galerie Benedikta Rejta se svým obsahem řadí k významným sbírkám na našem území. Jeho počátky jsou spjaté se vznikem a založením galerie. Rámcový profil sbírky, a tím i její budoucí charakter a směřování na současné výtvarné tendence, určil první ředitel GBR, historik umění PhDr. Jan Sekera. V 60. letech tyto tendence představovaly především různé směry geometrické abstrakce, projevující se tehdy jako tzv. objektivní či konkrétní umění, neokonstruktivistické umění, navazující formálně na ruskou avantgardu, kinetické umění či op-art. Poněkud odlišnou výrazovou tendencí se také stalo tzv. arte povera. Sekera se ale nesoustředil pouze na geometrii, v jeho fokusu byli i zástupci dalších tendencí a směrů té doby, jako nová citlivost a groteska. Sekera se tehdy orientoval především na tvorbu soudobých tuzemských umělců, již se v té době většina galerií zabývala jen okrajově.

Zmíněné tendence českého výtvarného umění, nezávislé na tehdejším státem podporovaném realismu, reprezentují ve sbírkách např. díla J. Koláře, M. Grygara, V. Boštíka, Č. Kafky, A. Šimotové, O. Karlíkové, Z. Ságlové a dalších, zahraniční umění této orientace představují práce V. Vasarelyho, K. H. Adlera, V. Kolečuka aj. Sekerův záměr spočíval také v tom, aby sbírka obsahovala díla umělců, kteří konstruktivismus, resp. abstrakci, v českém umění předznamenávají, např. F. Foltýn nebo V. Preissig.

Dalším významným pilířem sbírek GBR je tvorba lounských malířů, především významné trojice Z. Sýkory, V. Mirvalda a K. Linharta, ale i V. Jíry a V. Nováka. Nejzastoupenější je ve sbírce tvorba V. Mirvalda z let 1970 - 1980 a Z. Sýkory - od úplných počátků do roku 1980. Díla K. Linharta pak jsou zastoupena zejména od poloviny 70. let. Kromě ikonických děl lounské trojice, představujících geometrické tendence a konkrétní umění, je zastoupena také jejich krajinářská tvorba, ze které všichni tři autoři vycházejí.

Sochy a plastiky jsou zastoupeny mj. díly a objekty J. Hilmaru, J. Hendrycha, Z. Pešánka, H. Demartiniho, V. Cieglera, K. Nepraše či Z. Sekala.

Na počet položek nejbohatší je soubor grafik a kreseb, jenž je budován od vzniku galerie v roce 1966 a průběžně doplňován akvizicemi spojenými s výstavním programem galerie. Je tvořen především pozůstalostí E. Filly a K. Linharta, dále zde najdeme kresby F. Muziky, A. Hoffmeistera, J. Váchala, M. Švabinského, J. Istlera, C. Boudy, J. Čapka, J. Křížka, P. Kotíka, F. Grosse, J. Anderleho, K. Pacovské, J. Balcara, K. Malicha a také V. Kokolii. Unikátně obsáhlý a celistvý je soubor děl F. Tichého.

Oblast fotografie je významně zastoupena např. bohatými konvoluty J. Funkeho, J. Tomana, L. Postupa či J. Ságla a P. Nádvorníka.

Významný je také soubor díla Emila Filly, představující především poválečné období a poslední etapu tohoto výjimečného autora, včetně mobiliáře z jeho posledního působiště na zámku v Peruci.

Akviziční činnost pokračovala i po nástupu ředitelky PhDr. Alice Štefančíkové v r. 1988, která sbírku rozšířila o dalších více jak 7500 ks předmětů, převážně grafik a fotografií, ale také obrazů, soch a objektů (J. Křížek, J. Hendrych, K. Linhart, Z. Sýkora, S. Mirvald, E. Spitmann-Kyncl, Z. Ságlová, J. Ságla, D. Chatrný, I. Chatrný, J. Toman, Z. Rykr, L. Novák, V. Janoušek, J. Kubíček, M. Grygar, Č. Kafka, H. Demartini, M. Knížák, R. Sikora, T. Vosolsobě, J. Mrázek, D. Mrázková, A. Šimotová, A. Kučerová ad).

Mezi jedny z posledních akvizic Galerie Benedikta Rejta z roku 2017 patří díla významných představitelů ruské revoluční avantgardy a absolventů umělecké školy VCHUTEMAS, zejména K. Maleviče, V. Kandinského, N. M. Suetina, I. Čašnika a několik kusů suprematistického porcelánu.

5. SWOT analýza současného stavu sbírky

S silné stránky

- kvalitní sbírkový fond
- architektura budovy
- návaznost na silnou historii
- povědomí odborné veřejnosti o galerii
- otevřenost a nadšení týmu
- podpora zřizovatele

W slabé stránky

- nedostatečná prezentace sbírky
- přerušená akviziční činnost
- chaotické uspořádání sbírky v depozitářích
- pokles renomé v období stagnace od r. 2017
- nedostatečná informovanost veřejnosti
- chybějící propagace tištěná i elektronická
- chybějící PR

O příležitosti

- nové vedení a vůle ke změně
- vstřícný postoj města Louny a ÚK
- navázání zpřetrhaných oborových vazeb
- uzdravení vztahů s kulturní obcí města i s partnerskými institucemi (GAML)
- RESET - redesign vizuálu, vytvoření nového propagačního a komunikačního stylu

T hrozby

- bezprecedentní společenská situace
- celospolečenská nejistota a deprese
- uzavření kulturních institucí
- ztráta zájmu návštěvníků o kulturu
- nejistota rozpočtu / škrty
- mnoho probíhajících změn současně

6. Obecné zaměření tvorby sbírky muzejní povahy v letech 2021-2025

Pro jakékoliv konkrétní plánování je nezbytné dokončení úplné inventarizace, která in situ umožní zjistit skutečný stav sbírkových předmětů a následné stanovení priorit. To se týká např. děl navrhovaných ke konzervaci (restaurování), k vyřazení atd. Zároveň přinese upřesnění dalšího plánování tvorby sbírky. V tomto ohledu tedy nemůžeme připravovat konkrétní koncepci, jen skutečně velmi obecnou.

DEPOZITÁŘE

Prioritou bude dovybavení dosud téměř nevyužitých depozitářů pro následné vyhovující umístění sbírkových předmětů. Bude nutné vybavit je vhodnými úložnými systémy, neboť dosavadní jsou z hlediska kapacity nevyhovující nebo nejsou instalovány vůbec. Bude rovněž nezbytné upravit způsob vytápění, protože některé prostory nelze se současným systémem topení vytopit na více jak 7°C. Týká se to prostoru vybaveného sítěmi na ukládání obrazů a depozitáře plastik. Ve všech depozitářích i výstavních prostorech se bude monitorovat teplota a vzdušná vlhkost moderním digitálním systémem s cloudovým řešením, nastavením alarmu při překročení nastavených hodnot a s možností archivace dat. Galerie získala v roce 2012 nově upravené depozitáře, vybavené podlahovým i stěnovým vytápěním a speciálními světly bez UV složky – eliminujícími dlouhodobou expozici exponátů při práci.

V každé místnosti jsou rozvedeny internetové rozvody. Okna jsou opatřena okenicemi, která jak zatemňují prostory, tak tvoří mechanické zabezpečovací prvky. Depozitáře se jeví velmi profesionálně vybavené, přesto z hlediska provozu nalezneme mnoho nelogických překážek, které by při stavbě bylo možné řešit. Týká se jednak výše zmíněného problému s vytápěním, tak také rozvodů vody a odpadů, které v budovách depozitářů nejsou zhotoveny. Argument, že se tím eliminuje možná havárie vodovodního potrubí, a tím i ohrožení sbírky, neobstojí vedle skutečnosti, že v každém depozitáři je umístěn odvlhčovač. Ten je zhruba jednou týdně zcela naplněn vodou a musí se manuálně vylévat. Právě manipulace s vodou, která se nosí přes několik chodeb a schodiště, ohrožuje díla a je reálným a daleko větším nebezpečím. Každopádně jsou depozitáře moderní a mají dostatečné prostorové rezervy pro uložení nových akvizic. Pokud budou realizována nezbytná opatření, můžeme během inventury zároveň přistoupit ke stěhování 90% sbírky, která je doposud uložena v provizorních podmínkách v objektu hlavní budovy. Nelze zcela předjímat, jak dlouhý tento proces bude, rozhodně není z odborného hlediska přípustné, aby takto rozsáhlá manipulace se sbírkou byla rychlá a nepřipravená.

OBDORNÉ ODDĚLENÍ

V současné situaci pracuje v odborném oddělení tříčlenný tým, přepočteno 2 úvazky. Hlavní kurátorka PhDr. Lucie Šiklová PhD. nastoupila k 1.1.2021. Juniorní kurátorka a správkyň depozitáře a sbírky MgA. Barbora Kovářová nastoupila v listopadu 2020 spolu s Michaelou Vávrovou, druhou juniorní kurátorkou a dokumentátorkou. Obě již v galerii dříve pracovaly na jiných pozicích, v rámci studentských brigád. Rovněž hlavní kurátorka pracovala na postu kurátorky GBR v období 2008 - 2009. Bezprostřední úkoly, které celý odborný tým čekají jsou velmi náročné, a je proto žádoucí, aby vedle hlavního kurátora, pracovaly mladé, juniorní kurátorky, získávaly zkušenosti po boku zkušeného praktika a odborníka. Zapojování mladých začínajících kurátorů je naplňování strategie, které nové vedení deklarovalo už od chvíle výběrového řízení.

VÝVOJ FINANČNÍ

Činnost odborného oddělení musí být pevně zakotvena do rozpočtu, protože nese největší část veřejné služby a kromě programu jsou všechna další oddělení servisní. Finanční plán celé organizace, zakotvený v hlavním dokumentu Koncepce rozvoje a řízení příspěvkové organizace GBR, tuto situaci reflektuje. Plán vývoje rozpočtu vyvyšuje všechny oblasti činností - ať již hlavní, tak servisní. O financování akvizic více v kapitole Akvizice.

VÝVOJ PERSONÁLNÍ

Oddělení má tři pracovníky kurátorské (na výše jmenovaných pozicích - hlavní kurátorka, kurátor junior - správce depozitáře a sbírky, kurátor junior - dokumentátor). K odbornému oddělení patří rovněž "divize" programu, který zajišťují tři edukátorské, lektorské a propagační pozice (knihovna, edukační programy, průvodce, PR). V dlouhodobém plánu počítáme s navýšením dvou pozic:

- **produkce a participace** - realizace doprovodných programů, spolupráce s místní komunitou všech věkových skupin (rodiny s dětmi, studenti, senioři), s kulturní scénou místní, regionální i celostátní, servis pro školy, koordinace spolupráce s vysokými školami uměleckých oborů
- **propagace a prezentace**, off-line propagace - média, instituce, školy, turismus, on-line správa sociálních sítí, zajišťování streamování akcí, zvýšení sledovanosti vedoucí k podpoře návštěvnosti

7. Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost a akvizice

PORADNÍ SBOR

Mandát předešlého poradního sboru GBR skončil v dubnu 2020. Po změně vedení a nástupu nové kurátorky došlo bezprostředně k řešení. V lednu 2021 byly osloveny osobnosti, angažující se na poli kultury, z řad historiků umění, odborných pracovníků významných sbírkotvorných institucí a akademického prostředí. Nový sbor bude jmenován k 1.2.2021. Vzhledem k nově nastolenému kursu GBR jsme se u všech oslovených setkali se vstřícností, díky níž současný poradní sbor představují tyto osobnosti:

Mgr. Marcel Fišer, Ph.D., významný historik a teoretik umění, ředitel Galerie výtvarného umění v Chebu

Mgr. Adam Hnojil, historik a teoretik umění, kurátor, analytik fondu Pro arte, mj. se ve své činnosti zaměřil na Kazimíra Maleviče a ruskou avantgardu

Prof. PhDr. Marie Klimešová, Ph.D., významná historička a teoretička umění, kurátorka prestižních mezinárodních výstav, přednáší na Ústavu pro dějiny umění FFUK

PhDr. Vanda Skálová, známá historička a teoretička umění, kurátorka Galerie Středočeského kraje GASK

Mgr. Lenka Sýkorová, teoretička literatury, umělkyně, manželka a dlouholetá spolupracovnice světově proslulého lounského umělce Zdeňka Sýkory

PhDr. Martina Vítková, historička umění, teoretička KK3 (Klub konkrétní, spojující současné umělce, zaměřující se na abstraktní a konstruktivistické tendence), působí v Muzeu Kampa

Josef Vomáčka, kurátor, teoretik, české prostředí přesahující významná osobnost, jež se mimo výtvarné umění zabývá i transmedialitou na poli kultury

AKVIZICE

GBR získala v minulosti svojí akviziční činností mezi českými institucemi jedno z čelních míst. Zda se podaří v bohaté nákupní aktivitě pokračovat, závisí na mnoha faktorech, z nichž jednoznačně nejdůležitějším je dostatek finančních prostředků. Vzhledem k otřesu veřejných rozpočtů nemůžeme očekávat každoroční milionové investice od zřizovatele. Strategie se proto bude zaměřovat na získávání financí také z jiných zdrojů, na něž dosud ze strany galerie nebylo směřováno - Grantový program ISO či Akviziční fond MK ČR. Příspěvek zřizovatele bude využit jako kofinancování a galerie může získat minimálně dalších šedesát procent. Ve výhledovém finančním plánu jsme výši investic na akvizice odvodili od stavu v roce 2020. Jde o částku 400 000 Kč. To by v případě kofinancování mohlo znamenat, že během pěti let přibudou ve sbírce díla s celkovou nákupní hodnotou do 5 000 000 Kč.

Další možností pro navyšování akvizičních prostředků je získávání darů. Kromě dosud praktikované praxe darování přímo od autora bychom chtěli iniciovat instituci mecenátu. V zahraničí je mecenát prestižní záležitostí, a proto je v zájmu GBR vybudovat si tak prestižní pozici, do níž bude potenciální mecenáš s hrdostí investovat.

Nová akviziční aktivita GBR se bude zaměřovat především na díla, která budou sbírku doplňovat s ohledem do budoucna. Vzhledem ke stávajícímu stavu sbírek budou do sbírkového fondu doplňováni autoři, kteří zcela chybí a jsou významní pro období 2. pol. 20. století a dále autoři současní, reprezentující také potencionální tzv. mladší střední a mladou generaci. Předvídavost významu současných tvůrců pro budoucnost je důležitou odbornou výbavou, bez které by sbírka do budoucna přišla o významné akvizice, jež s přibývajícím časem budou stále obtížněji uskutečnitelné (dostupnost významných děl, narůstající ceny).

Rozdělení budoucích akvizic:

1. Návaznost na současné uspořádání sbírek v rámci klasických médií a fotografie.

a. Již zastoupení autoři

Pokud budou při inventarizaci shledány zásadní mezery v rámci autorských kolekcí, chybějící klíčová díla budou doplňována podle dostupnosti.

b. Autoři ve sbírce dosud chybějící

GBR bude postupně doplňovat díla autorů, jejichž tvorba vychází z tendencí, na něž se dlouhodobě zaměřuje, ale nejsou ve sbírce zastoupeni. Půjde jak o autory nežijící, kteří dosud unikali z odborného zřetelle a zároveň splňují všechny předpoklady „sbírkového autorství“, tak o autory doyen a autory střední a mladé generace.

Mezi tyto autory patří M. Moucha, jehož retrospektivu připravujeme na konec tohoto roku a jehož dílo částečně spadá do abstrakce, blízké konstruktivistickému umění.

2. Akvizice vycházející z nově nastavené filosofie rozšířeného výkladu avantgardy.

Otevíráme GBR z jejího architektonického prostoru a konstruktivistického diskursu ven a v duchu poznámky slavného lounského umělce Zdeňka Sýkory: *"Chvilími jsem byl zděšen, kam jsem se to vlastně dostal. Brzy jsem si ale uvědomil, že jsem opět na počátku. Na topolech se chvělo listí a třpytila se řeka"*, vycházíme opět do krajiny.

Akvizice budou tematizovány nově také tímto směrem ven. Akviziční strategie je propojena s výstavním plánem a z projektu Krajina + zamýšlíme zařadit mezi díla plánovaná pro rok 2021 vybraná díla vystavujících autorů (B. Němcová, J. Kubový, A. Růžička, P. Gruber, Š. Málek, T. Polcar, M. Alasseur, D. Šubrtová).

Podobně do akvizičního plánu zapadá současná tvorba M. Mouchy, jehož retrospektivu s pracovním názvem "Od abstrakce do krajiny" plánujeme na konec roku 2021.

3. Nová média

Přikrylova dostavba představuje svébytný prostor s problematizovanou služebností. Jeho spektakulárnost vybízí využití pro nová a alternativní média, jako je performativní umění, světelné projekce, videoart, audiovizuální díla. V rámci současné sbírky tedy budeme po dohodě s umělci mezi akvizice nově zařazovat také např. videa, resp. výhradní práva k jejich projekci a příbuzná média. V jednání budou pro tento rok díla M. Maupicové a J. Střížkové, představená v rámci úvodního projektu RESET.

Pro další plánování je nezbytné dokončení úplné inventarizace, jež in situ umožní zjistit skutečný stav sbírkových předmětů a následné stanovení priorit. To se týká např. děl navrhovaných ke konzervaci (restaurování). Zároveň přinese otevření možností dalšího plánování tvorby sbírky včetně strukturování na jednotlivé podsbírkky nebo vyřazení či převodu některých položek.

8. Knihovna

Součástí odborného zázemí galerie je rozsáhlá knihovna, spravující řádově 14 000 svazků monografické a obecně teoretické literatury z oborů výtvarného umění a architektury. Knihovna není registrovaná v centrální evidenci knihoven MKČR. Obsahovala také sbírkový knižní fond, který byl však převeden do sbírky. Byla předána ve stavu 3 000 nekatalogizovaných knih a 10 000 nedigitalizovaných knih. Knihovna byla přes pokyn ředitele předaná nikoliv formou požadované inventury, ale formou protokolu, jehož položky neodpovídaly skutečnosti. Důvodem obstrukcí při předávání knihovny byla skutečnost, že knihovník byl ve výpovědi a byl si jistý nepostižitelností za své profesní selhání. Stejně jako u sbírky byla nařízena inventarizace, která ukáže celkový význam spravovaných knih a jejich odpovídající stav. Cílem je knihovnu v badatelském režimu zpřístupnit a pořádat pravidelné návštěvnícké programy, propagující bohatý odborný knižní fond. Knihovna byla, stejně jako velká část sbírky, několik let nevytápěná. Jak se tento fakt odrazí ve stavu knih zjistíme až při probíhající inventuře.

9. Vnitřní a vnější priority při získávání vhodných předmětů do sbírky

1. Získávat díla přímo od autorů z ateliérů.
2. Získávat díla od přímých dědiců.
3. Spolupráce s vybranými autory na výstavních projektech, akvizice z takto uspořádaných výstav.

10. Kritéria pro vyřazování věcí ze sbírkové evidence

Vyřazování sbírkových předmětů probíhá podle zákona č. 122/2000 Sb. Podrobnější kritéria pro vyřazování budou formulovány v průběhu probíhající celkové inventarizace sbírky. Jak již bylo řečeno, stav sbírkových děl není a nebude znám do doby, než proběhne řádná inventura. Obecně budeme postupovat podle běžné a zavedené praxe.

11. Inventarizace sbírky

Inventarizace se uskutečňuje podle ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 122/2000 Sb., je základním nástrojem pro udržování „zdraví“ sbírek. Podle novely k prováděcí vyhlášce výše jmenovaného zákona je lhůta pro inventarizaci všech sbírkových předmětů 10 let a podle ustanovení § 9 odst. 1 písm. i) zákona č. 122/2000 Sb. je vlastník či správce sbírky povinen provádět dílčí inventarizaci (inventuru) každoročně.

Protokol z poslední provedené inventarizace je z r. 2018. Další záznamy nebyly nalezeny, je proto předmětné se domnívat, že po dva roky nebyla sbírka inventarizovaná podle stanoveného plánu uvedeném v depozitárním řádu GBR.

Zřizovatel GBR nařídil celkovou inventarizaci sbírky v souvislosti se změnou vedení galerie. Při předávání instituce byly všechny depozitáře protokolárně zapečetěny a byl vydán interní předpis, jak se sbírkou v mimořádném režimu zacházet. Příkazem ředitele ze dne 4.1.2021 došlo k nařízení celkové inventarizace sbírky a k ukončení mimořádného režimu.

Vzhledem k situaci, kdy od dosud výstavně stagnující organizace jsou očekávány výstavní výstupy, za něž zodpovídá hlavní kurátorka a dvě pomocné kurátorky dále obstarávají agendu dokumentace a správce depozitáře, přičemž každá je zaměstnána na poloviční úvazek, je pravděpodobné, že se doba úplné inventarizace prodlouží.

Evidence sbírkových předmětů je vedena jako dvoustupňová, tj. chronologická (přírůstková kniha) a systematická (katalogizační karty). V katalogizačních kartách by měly být průběžně doplňovány nové údaje. Zároveň je pro dokumentaci a evidenci sbírek nově využíván počítačový program Museion. Databázi doplňuje kurátor sbírek, resp. také dokumentátor podle přírůstků sbírky a podle nových badatelských zjištění.

12. Cíl koncepce – sbírka v roce 2025

Z procesu komplexní revitalizace GBR vychází na všech stupních revitalizovaná sbírka. Týká se to oblasti dokumentační a inventarizační, péče o sbírku, oblasti akviziční, badatelské a odborné a prezentace sbírky. Využívá se grantová politika, jsou obnoveny vnější vztahy.

Dokumentace a inventarizace

Sbírka je opatřena aktuální fotodokumentací, je digitalizována, s možností on-line prohledávání. Je dokončena inventarizace a známe skutečný stav sbírkových předmětů.

Péče o sbírku

Na základě inventarizace a revize stavu depozitářů jsou upraveny stávající nevhodné depozitární prostory pro potřeby sbírky, doplněny odpovídajícími úložnými systémy a sbírkové předměty jsou uloženy na nově upravených místech. Na základě inventarizace je vyhotoven seznam děl ke konzervaci a restaurátorské péči a postupně se přistupuje k jednotlivým položkám.

Akvizice

Sbírka je rozčleněna do odpovídajících podsbírek.

Sbírka GBR je v roce 2025 rozšířena o umělecká díla za předpokládaných 5 000 000 Kč. Jsou podle dostupnosti doplněny mezery ve stávajících kolekcích u vytypovaných autorů. Sbírka je doplněna o díla nových autorů, spadajících do fokusu abstrakce a konstruktivismu.

Sbírka je doplněna o díla autorů, spadajících do rozšířeného chápání avantgardy. Je nově vytvořena podsbírka multimédií, zahrnující video, audio, film, světelný design a příbuzná média, včetně záznamů performancí.

Badatelská a odborná činnost

Galerie disponuje badatelskou místností, určenou pro externí badatele.

Knihovna je zkatalogizována, nadále rozšiřována a představuje funkční nástroj pro interní potřeby odborného pracoviště. Je nastartována badatelská činnost odborného pracoviště, pracuje se na odborných publikacích.

Prezentace sbírky

Běží cyklus výstavních projektů, představující ročně čtyři výstavy. Pravidelně jsou do výstav zařazována představení vybraných témat ze sbírkového fondu. Sbírka spolupracuje s institucemi, je vstřícná k výpůjčkám, zpřístupňujícím díla uchovávaná dosud v depozitářích.

Díla jsou představována v rámci odborných publikací a tiskového materiálu k jednotlivým výstavám. GBR disponuje funkčními webovými stránkami, umožňujícími poznávat sbírku on-line.

Vnější vztahy

Probíhá živá diskuze na sociálních sítích, jsou obnoveny vztahy s kulturními institucemi ve městě i v kraji, je vybudována partnerská síť. V důsledku odborného přístupu, atraktivní činnosti, a především nastolené otevřenosti se GBR podařilo oslovit mecenáše.

Zpracovaly k 11. 1. 2021

MgA. Kateřina Melenová, ředitelka GBR

PhDr. Lucie Šiklová, Ph.D., hlavní kurátorka GBR